

Rapport
Landschappelijk Bodemonderzoek Sassenhout 52-54 te Vorselaar

J. Wijnen

Administratieve gegevens

Laagland Archeologie VOF werd aangesteld om een landschappelijk booronderzoek uit te voeren op een terrein gelegen aan de Sassenhout 52-54 te Vorselaar.

Op het terrein dat verder grotendeels uit tuin en akker bestaat, staat een oude vervallen boerderij en een woonhuis. Onderstaande tabel vat de administratieve gegevens van het project samen.

Projectnummer Laagland Archeologie	VOSA17
Projectnr. klant	2017H81
Projectnaam	Sassenhout 52-54 te Vorselaar
Werf	Sassenhout 52-54 te Vorselaar
Kadastrale Gegevens	VORSELAAR, sectie F, percelen 0258/00C000. 0256/00E000
Bounding Box	X Y 179323.793 212023.055 182723.793 212023.055 179323.793 210043.055 182723.793 210043.055
Topografische kaart	16/3 Lille
Geplande ingreep	verkaveling in functie van nieuwbouw
Oppervlakte plangebied	ca. 10.633 m ²
Datum uitvoering	23-5-2017
Datum rapportage	13-10-2017
Projectleider	Dr. Jeroen Wijnen Senior KNA Prospector en senior KNA Fysisch Geografisch Specialist (Registratienummer Actorregister Archeologie: 720749) /Aardkundige
Thesaurus	Landschappelijk bodemonderzoek

Uitvoering

Binnen het plangebied is een boorgrid van 20 x 35 m gehanteerd (Afbeelding 1). Het booronderzoek is uitgevoerd met een edelmanboor met een diameter van 7 cm.

De bodemstalen zijn door aardkundige dr. J. wijnen beschreven conform de methodiek om bodems te beschrijven volgens de FAO guidelines for soil description, gepubliceerd in: FAO (2006), Guidelines for Soil Description, 4e editie, Rome. De beschrijvingen en het pedogenetisch profiel werden geregistreerd in het softwarepakket Boorstaten!. De boorprofielen werden gefotografeerd.

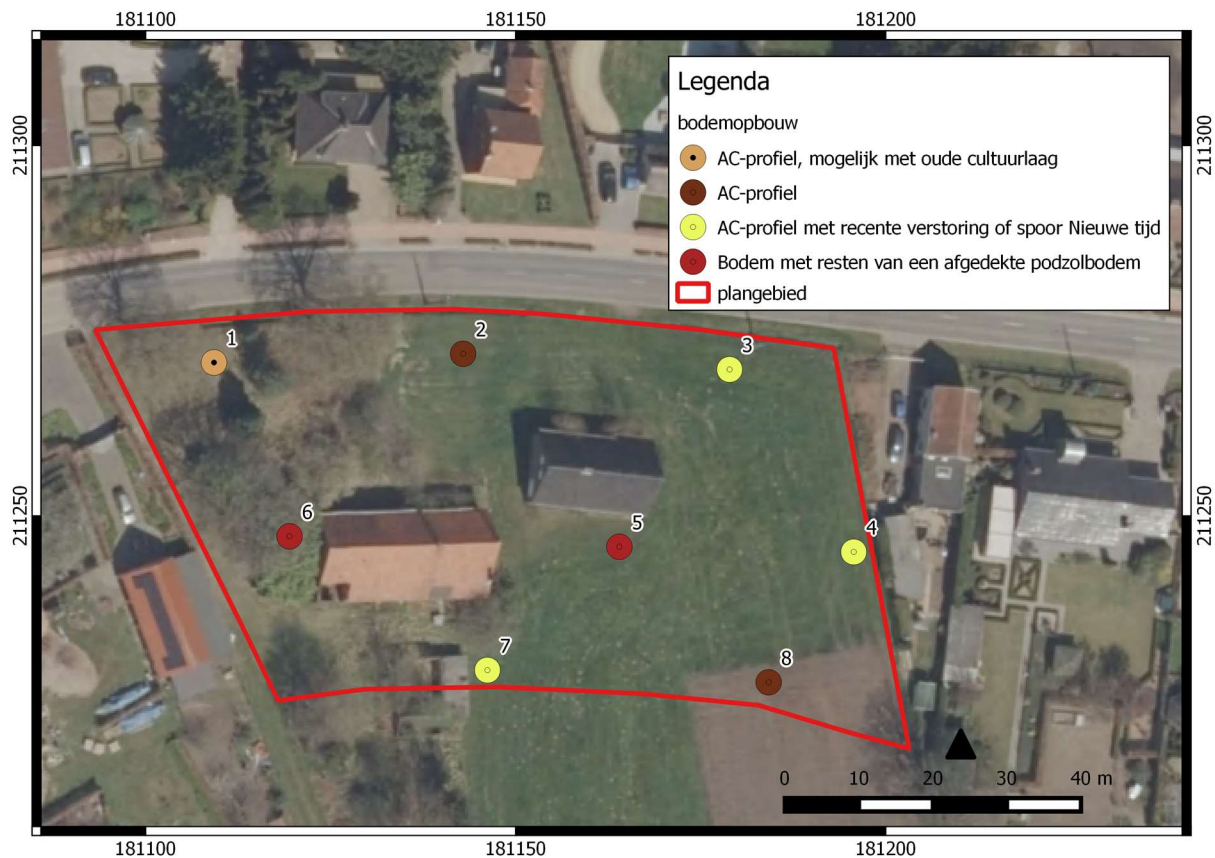
De bodemkundige beschrijvingen conform de vereisten volgens de Code van Goede Praktijk worden als bijlagen toegevoegd (boorstaten, boorbeschrijvingen).

Resultaten bodemkundig onderzoek

De aangetroffen ondergrond bestaat uit afzettingen van het Lid van Opgrimbie van de Formatie van Gent, die zijn afgezet in het Late Pleniglaciaal en Laat-Glaciaal van de laatste ijstijd (Weichseliaan), onder een poolwoestijnklimaat.¹ De afzettingen van het Lid van Gent bestaan vanaf 45 à 60 cm –mv uit lichtgeel, geel (beide C- of Cg-horizont) en licht oranjebruin (BC-horizont) zeer fijn zand. Afgezien van boringen 5, 6 en 7 zijn in de ondergrond hydromorfe kenmerken aangetroffen. De hydromorfe kenmerken, die zijn ontstaan in de zone met fluctuerende grondwaterstanden, manifesteren zich door wat roestvlekken tot een vrijwel geheel roestige Cg-horizont. In boring 3 zijn verder nog wat mangaanconcreties aangetroffen. De hydromorfe kenmerken zijn aangetroffen op 45 à 70 cm –mv waarvan de bandbreedte binnen de natuurlijke drainageklassen d en b van de Belgische bodemclassificering valt. Kijkend naar de natuurlijke drainageklassen valt alleen boring 1, waarin de hydromorfe kenmerken op ca. 70 cm –mv zijn aangetroffen, binnen de natuurlijke drainageklasse c

¹ Goolaerts en Beerten, 2006, 10. In de beschrijving beschreven als Formatie van Wildert; Beerten *et al*, 2017.

(matig droog), terwijl het bodemtype dat in boringen 2, 3, 4 en 8 is aangetroffen binnen de drainageklasse d (matig nat) vallen. Alle overige boringen (5, 6 en 7) kunnen worden ingedeeld bij drainageklasse b. De verspreiding van de aangetroffen drainageklassen komt heel mooi overeen met die van de gekarteerde eenheden van de Bodemkaart van België.

Afbeelding 1. Aangetroffen bodemopbouw bij het landschappelijke booronderzoek.

Verder is een humeuze bovenlaag van 25 tot 70 cm dikte aangetroffen. De humeuze bovenlaag bestaat meestal uit een donkerbruine Ap-horizont bestaande uit zwak humeus, zeer fijn zand. In een enkel geval in boring 5 is een donker grijsbruine Ap-horizont aangetroffen. In boring 1 is onder een dikke Ap-horizont een geelbruine, zwak humeuze horizont aangetroffen die mogelijk een oude cultuurlaag representeert. In boring 4 is onder een dunne Ap-horizont van boven naar onder een donkerbruine, sterk gevlekte, zwak humeuze horizont aangetroffen met enkele baksteenfragmenten tot 45 cm –mv en vervolgens een bruingrijs, gevlekte horizont tot 60 cm –mv. De aangetroffen bodemopbouw in boring 4 lijkt vooral bovenin op een recente verstoring, terwijl deze onderin mogelijk tot een wat oudere verstoring/opvulling lijkt te behoren. Als de onderste vulling een spoor representeert gaat het waarschijnlijk om een spoor uit de nieuwe tijd. Verder zijn in boringen 3 en 7 verstoringen aangetroffen tot respectievelijk 45 en 70 cm –mv. In boringen 5 en 6 zijn op respectievelijk 50 en 55 cm –mv resten van een podzolbodem aangetroffen. In boring 5 is een donkerbruine Bhs-horizont en vervolgens een oranjebruine Bs-horizont en BC-horizont aangetroffen en in boring 6 een Bs-horizont.

Zoals boven beschreven is in een mogelijk recente verstoring baksteen aangetroffen. Verder zijn in de bovenste Ap-horizont een enkele baksteenspikkel (boring 1), een enkele houtskoolspikkel (boring 2) en een enkel ministeenkoolfragmentje (boring 7) aangetroffen. Doordat deze Ap-horizont bovenin vochtig was en onderin droog, konden er geen subhorizonten van mogelijke akkerlagen worden onderscheiden.

Afbeelding 2. Profielopnames.

Er is een overwegend intacte bodemopbouw aangetroffen binnen het onderzoeksgebied. De enkele verstoringen die zijn aangetroffen zijn in het algemeen niet erg diep. Volgens de Bodemclassificatie van België gaat het bij boringen, 5 en 6 om een droge zandbodem met een diepe antropogene humus A horizont (Zbm) en boring 1 om een matige droge zandbodem met een diepe antropogene humus A horizont (Zcm). Boringen 2, 3, 4 en 8 zijn matig natte zandbodems met onbepaalde profielontwikkeling (Zdx), terwijl het bodemtype van boring 7 een matig droge zandbodem is met onbepaalde profielontwikkeling (Zcx).

Literatuur

Beerten, K., V.M.A. Heyvaert, D.A.G. Vanderberghe, J. van Nieuland en F. Bogemans, 2017: *Revising the Gent Formation: a new lithostratigraphy for Quaternary wind-dominated sand deposits in Belgium*, GEOLOGICA BELGICA (2017) 20/1-2: 95-102.

Goolaerts, S. en K. Beerten, 2006: *Toelichting tot de Quartairgeologische kaart, Kaartblad 16 Lier*, Leuven.